

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maročnine in oznanila (inserte) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeļe in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 29.

V Ljubljani, v ponedeljek 6. februarija 1893.

Letnik XXI.

„Slov. Narod“ in „Vzajemno podporno društvo“.

Sobotni „Narod“ iznenadil je vesoljni slovenski svet z uvodnim člankom, v katerem je izlil ves svoj žolč nad mladim kreditnim zavodom, ki se je na podlagi stroge vzajemnosti osnoval pod imenom „Vzajemno podporno društvo v Ljubljani“.

Pred vsem hočemo stvarno vrednost napominanega članka osvetliti z nekaterimi drastičnimi izgledi.

„Vzajemno podporno društvo“ ima namen, spodbujati varčnost s tem, da daje članom priložnost, z založitvijo vlog v malih obrokih prihraniti si tekom let dobro obrestovano glavnico in dajati svojim članom predujeme (posojila) pod kolikor mogoče ugodnimi pogoji (§ 1. pravil).

Kdor hoče postati član društva, udeleževati se mora vsaj z jednim deležem. Delež iznaša 195 gld. in se vplačuje v tedenskih obrokih po 50 kr. Delež je tedaj vplačan v 390 tednih ali 7 $\frac{1}{2}$ letih (§ 8. pravil).

Na vsak vpisani delež zamore vsak član dobiti predujem (posojilo) v znesku 200 gld. A od tega predujema plačati mora posebne pristojbine, in sicer od vsakih 100 gld. znesek 14 kr. na teden (§§ 11. in 12. pravil).

Po preteku 7 $\frac{1}{2}$ letne dobe preneha vsako dalje vplačevanje, in skupina članov, ki je vplačevala svoje deleže v tej društveni dobi, poračuna popolnoma. Od onega, kar je ta skupina v 7 $\frac{1}{2}$ letih vplačala in sprejela na posojilih, odračunajo se troški in ostanek se razdeli med udeležence po meri deležev.

Pri tem obračunu vračunajo se seveda sprejeti in ne vrneni predujemi. Sedaj pa k napominanim drastičnim izgledom.

„Narodov“ člankar izračunal je hitro, da je 14 kr. od 100 gld. na teden toliko, kakor 7.28 odstotkov na leto. Recimo, da je ta račun pravilen. Potem pa nas člankar takoj iznenadi s trditvijo, da mora član „Vzajemno podpornega društva“ te obresti plačevati tudi tedaj, če posojilo vrne. Ta trditev

je naravnost debela laž, kajti vsakemu članu je na prosto voljo dano, sprejeto posojilo vrniti kedarkoli mu drago, in kakor hitro to stori, odpade takoj vsako dalje obrestovanje.

Plačilo tedenskih obrokov po 50 kr. pa ni vračilo posojila, marveč plačilo deleža, ki daje članu pravico do dividende. Če se pa od plačanih obrestij odračuni dividenda, potem o 7odstotnih obrestih govora biti ne more.

Druga debela laž „Narodovega“ člankarja je, da „Vzajemno podporno društvo“ obeta članom dividendo do 5 odstotkov, tedaj v najugodnejšem slučaju 195 gld. glavnice in 9 gld. 75 kr. obrestij, skupaj torej 204 gld. 75 kr. „Vzajemno podporno društvo“ tega nikjer ne obeta. Pač pa je društvo v svojem „pozivu“, v katerem je vabilo k pristopu, izreklo nado, da se sme po celi osnovi podjetja računati na 5odstotno dividendo, t. j. da se sme po človeški previdnosti računati na to, da se bodo vloge članov obrestovale vsaj po 5 odstotkov. To pa iznaša v 7 $\frac{1}{2}$ letih okoli 236 gld., tedaj pri vsakem deležu čez 8 gld. več, nego v hranilnici.

Tretji vzgled: „Narod“ pravi, da za posojilo 200 gld. treba bi bilo pri posojilnici plačati pri 7.28odstotni obrestni meri v poluletnih 15 obrokih vseh obrestij skupaj 134 gld. 50 kr., obresti 28 kr. na teden, ki se morajo plačevati „Vzajemnemu podpornemu društvu“ pa da iznašajo v isti dobi (v 7 $\frac{1}{2}$ leta) 200 gld. 2 kr. Uljudno vabimo prijaznega čitatelja, da naj vzame svinčnik v roke in izračuna, koliko da je 15 $\times$ 7 gld. 28 kr. Našel bode, kakor mi, da je to ravno 109 gld. 20 kr. Potem naj blagovoljno še izračuni, koliko da je 390krat 28 kr. Prepričal se bode, da je to zopet 109 gld. 20 kr. Drugače „Narodov“ člankar, ki izvestno piše le za „razumništvo“. Pri njem je 15 $\times$ 7 gld. 28 kr. = 134 gld. 50 kr. in 390 $\times$ 28 kr. = 200 gld. 2 kr.! Zares čuden račun! Finančna kapaciteta „Narodne tiskarne“ sme

si pač na ta način računanja vzeti patent. — Pa recimo, da si „Narodov“ člankar stvar misli tako, da bi dolžnik, če ne bi moral odšteti svojega denarja za obresti, naložil ga obrestonosno v hranilnici in da se tedaj morajo k svoti plačanih obrestij prišteti še navadne hranilnične obresti od plačanih posameznih obrestnih obrokov. V tem slučaju bila bi logika „Narodove“ kapacitete še bolj sladka. Kajti mej tem, ko početkom istega odstavka izračuna, da 50 kr. na teden, v posojilnico vloženih, daje po 4 odstotke čez 7 $\frac{1}{2}$ leta 227 gld. 65 kr. — zašel bi v sredi odstavka do sklepa, da 28 kr. na teden v posojilnico vloženih daje po 4 odstotke čez sedem in pol leta 200 gld. 2 kr.! Mi bi samo radi vedeli, kje se nahaja ta posojilnica, kajti drage volje vložili bomo vanjo vsak teden skozi sedem in pol leta 28 kr.!

Četrty izgled. Ta je krona „Narodove“ matematične modrosti. „Narod“ piše: „... § 10. namreč določa, da mora član, ki ne plačuje tedenskih obrokov (50 kr.), za vsak zaostali teden od vsakega obroka plačati jeden krajcar kazni; če pa zaostane s plačilom več nego štiri tedne, dva krajcarja in tako po preteku vsakih daljših štirih tednov jeden krajcar več od vsakega zaostalega obroka, tako dolgo, dokler ne spolni popolnoma svoje dolžnosti. Ko smo prečitali to določbo, nismo skoraj mogli verjeti svojim očem. V dobi, ko je vedno v veljavi še zakon proti oderuštvi, določbe, ki so temu zakonu naravnost v posmeh! Predaleč bi nas vodilo, ko bi hoteli izračunavati, kakošne obresti se tu zahtevajo od prepočasnih plačnikov za vso dobo odsekovega trajanja, naj konstatujemo le, da se 1 kr. prve štiri tedne, 2 kr. druge štiri tedne in 3 kr. priklade tretje štiri tedne jednaki: v prvem tednu 102%, v drugem tednu 100%, in tako naprej, v devetem tednu celo 259%, v desetem tednu 253%, v enajstem tednu 247%, v dvanajstem tednu 241%. Zanimiva je še določba tretje alineje § 8., ki se glasi: „Kdor želi k odseku pristopiti še-le po njega osnovanju, plačati mora vse do njegovega vsprejema že zapadle deležne tedenske obroke in pa zamudne

LISTEK.

Prvikrat z očetom k juternici.

„Šest pripovedij“, srbski napisal Lazar Lazarevič, poslovenil Ivan Novoselec.

(Dalje.)

Kaj se je godilo v naši hiši ta čas, ko sem bil v šoli — ne vem. . . . To je vem; kar ko pridem iz šole, najdem vse tako, kakor sem ostavil: Mati in sestra sedite z rokami na krilu; ne kuha se ni južina, hodile po prestih poleg velike sobe in samo zdihujete — ravno tako, kakor takrat ko je stric umrl! Jurček je na dvorišču, privezal je mački voziček na rep in se veseli njenemu skakanju. Hlapci šivajo gunje¹⁾ v svoji sobi, a Stojan se je zavalil v seno, in hrče, kakor bi bilo pol noči.

Moj oče še vedno enako sedi, ne giblje se. Zategnila se je suknja okoli širokih pleč, a okoli pasa se razteguje od globočega dihanja.

Ze zdavnaj je zvonilo k večernicam.

¹⁾ Gunj je v Srbiji zgornja haljina (Oberkleid) z rokavi pa tudi brez njih. Oblači se povrh vse druge obleke. (Vuk.)

Dan se nagiblje kraju, a v naši duši ravno takov pogled — nikjer ne vidiš kraja, samo oblaki se kopičijo vedno bolj na gosto! Biva vedno neznošnje, strašnje in obupnije. — O Bog ti na dobro obrni!

Jaz sem sedel na pragu pred hišo. Držal sem v roki neko šolsko knjigo, ali nisem bral. Videl sem na oknu blede lice moje matere, naslonjeno na suho ročico. V ušesih mi je zvonilo. Nisem mogel nič misliti.

Na enkrat zaškripa ključavnica. Mati zgine z okna. Jaz odrvenim.

Vrata od velike sobe se odpro. Na pragu je stal on, moj oče!

Kapa mu je na strani, a izpod nje štrlijo lasje in padajo mu na visoko čelo. Brki so mu se povsili, lice potemnilo in ostarelo. Ali oči, oči! Ni prilika onih prejšnjih! Ciste so vgasnile, upadle v glavo, na pol pokrite s trepalnicama, počasi se obračajo, negotovo in brezmiselno gledajo, ne iščejo nič, ne mislijo nič. V njih je nekaj praznega, podobnega na daljnogled, kateremu so razbita stekla. Na licu se mu opaža nekakšen otožen in dobrohoten smehljaj — tega ni prej nikdar bilo! Tako je iz-

gledal moj stric, ko je pred smrtjo prosil za gosпода.

Tiho prekorači hodnik, odpre vrata od naše sobe, pomoli samo glavo notri in se, ne spregovarivši ni besede, potegne nazaj. Zapre vrata, izide na ulico in počasi se napoti proti hiši botra Ilije.

Povedal mi je potem Toma, sin botra Ilije, da se je moj oče ž njegovim zaprl v sobo, da sta nekaj dolgo, tiho govorila, da jima je potem bilo prineseno papirja in črnila, da sta nekaj pisala, pečatila in tako dalje. Ali kaj je to bilo, tega ne vé nihče, in tudi ne bo nihče nikdar vedel.

Okoli pol desetih mi smo vsi ležali v postelji, samo mati je sedela z rokama na krilu in s pogledom brez vsakega izraza gledala v svečo. V istem trenutku zaškripajo dvoriščna vrata. Mati hitro pihne v svečo in se vleže v postelj.

Meni je pod pokrivalom tolklo sree, kakor bi kdo s kladivom v prsih udrihal.

Vrata se odpro in moj oče vstopi. Obrne se enkrat, dvakrat po sobi, potem ne zažigavši sveče, se sleče in vleže. Dolgo sem še poslušal, kako se je premetaval po postelji, naposled sem zaspal.

krajcarje tako, ko mučen družtenik. Ker se po § 3. vsako leto osnuje nov odsek, tedaj more tako doplačilo zadeti na novo pristopajočega člana le tekom jednega leta. Vzemimo tedaj primer, da bi zadnji teden novembra hotel kdo pristopiti za člana. Doplačati bi mu toraj bilo 48 zamujenih obrokov po 50 kr. v kupnem znesku 24 gld. in pa zamujenih krajcarjev po gradaciji § 10. nič manj ko 53 gld. 54 kr., torej dobrih 223%. Ali so pač snovateli tega čudnega podpornega društva jemali kdaj računsko črtalo v roke? Tako Narod."

Priznati moramo, da svojim lastnim očem nismo verovali, ko smo čitali to brezmejno — neumnost. Zopet povabimo prijaznega čitatelja, naj vzame svinčnik in blagovoljno izračuna, koliko da iznašajo zamudni krajcarji po določilu § 10. pravil za 48 zamujenih tednov. Prepričali se bodo, da zamudni krajcarji za 48 tednov iznašajo natanko 3 gld. 12 kr., da se je tedaj „Narodova“ kapaciteta natanko $53 \cdot 54 : 312 = 1716$ krat zlagala. In ta „kapaciteta“ se usoja vprašati, so li snovateli „vzajemnega podpornega društva“ jemali kdaj računsko črtalo v roke!

Po teh drastičnih izgledih „Narodove“ argumentacije si usojamo mi vprašati: Ali je proti takim bolehnim izrastkom golega političnega sovraštva, ki je očitno priklopelo že do notorične norosti, resna polemika mogoča? Ali naj polemizujemo resno z ljudmi, ki navedene budalosti imenujejo „stvarno, s točnimi številkami podprto razpravo!“ Ne, resna polemika zoper tako norost ni mogoča. Ali nekaj družega je pri tem „Narodovem“ članku pomenljivo. Danes bil je prvi uradni dan „Vzajemnega podpornega društva“ in „Narod“, ki je dotlej svojo sodbo o novem društvu previdno zamolčal bil, prinesel je svoj fulminanten članek ravno to soboto, tedaj tako, da je bil odgovor na ta članek pred prvim uradnim dnevom onemogočen. Ali se ne vsiljuje iz tega sum, da je „Narodova“ gospoda vedoma zapisala vse neresničnosti navedenega članka, da bi stranke ravno pred uradnim dnevom zbegala in na ta način oškodila novi zavod?!

Vender mi ne verujemo na tako diabolčno zlobnost, marveč menimo, kakor smo že rekli, da je članek narekovala zgolj do blodnje razbeljena podla srast, to tem bolj, ker smo čuli pred kratkim iz popolnoma zanesljivega vira, da je bila pri naših naprednjakih že julija lanskega leta sklenjena stvar, zasnovati popolnoma slično društvo, da so imeli v ta namen že sestavljen osnovalni odbor, da pa so stvar opustili, kojih je prehitela ustanovitve „Vzajemnega podpornega društva“. Iz tega lahko vsak sam sodi o moralni kvalifikaciji narodno napredne gospode.

Takim dobrosrčnim gospodom izvan Kranjske pa, ki imajo vedno toliko opravičevalnih besed za narodno-napredno gospodo, bodi ta slučaj v eklatanten dokaz, da „narodno-napredna“ gospoda niti narodna ni. Kajti kedar v resnici količkanj narodno čuti, moral bi se ogreti za zavod, ki deluje z narodnim kapitalom za narodno-gospodarsko pod-

Ne vem, kako dolgo sem tako spal, ko čutim nekaj mokrega na čelu. Odprem oči in pogledam: polna luna luka ravno v sobo ter sije na lice moje matere. Oči ima zaprte, lice kakor pri kakšnem težkem bolniku, a prsi se ji nemirno dvigajo.

Pri njeni glavi stoji moj oče. Upri je pogled v njo in se ne giblje.

Malo potem pride k našim posteljam. Gleda nas vse, gleda mojo sestro. Pride zopet na sredino sobe, zopet pogleda okrog pa zašepeče:

„Spijo!“

Ali se prestraši svojega šepetanja, in kakor da se je okamenil na sredini sobe. Dolgo je tako stal nepremično, samo včasih opazim, kako mu lesketajo oči, gledajoč zdaj nas, zdaj mater.

Ali mi nismo niti z ušesom mignili.

Potem se po strani in po prstih napoti do klina, a ne odvrta pogleda od nas; sname pazljivo ono pištolo, skrije jo pod suknjo, potisne kapo na oči, in hitro s celo nogo stopajoč, izide ven.

Ali komaj se vrata zapró, že se mati vzdigne v postelji. Za njo vstane tudi sestra. Kakor kaki duhovi!

(Konec sledi.)

krepljenje slovenskih delujočih stanov in pri katerem ne more nihče iskoriščati družega, ker se dobiček deli med vse člane, naj si bodejo upniki ali dolžniki. In „Narod“ si upa z blatom okidavati tistih jeden in dvajset gospodov, ki sestavljajo ravnateljstvo novega zavoda, ki so prevzeli nalogo brezplačno opravljati društvene posle. Pristavimo naj temu le še, da je s še večjo požrtovalnostjo gospod uradni vodja Prosene prevzel brezplačno svoje mesto. In „Narod“ si upa govoriti o špekulativnem izkoriščanju, da o — oduštvu! Tukaj naj se uče dobrosrčni zagovorniki naše narodno-napredne gospode, s kakšnim sovražnikom da se imamo boriti. Le jedno je, kar „Narodu“ pri novem društvu v oči bode in iz tega jedinega uzroka ni našlo pri njem milosti. To je, da na čelu novemu društvu stoje izključno le možje, kojih pristna katoliška zavednost je brezdvomna. To je „punctum saliens“ in radi tega vsa jeza. Mi pa ne bomo plačevali z enakim denarjem, akoravno bi imeli priložnost, spregovoriti marsikatero besedo o marsikateri „posojilnici“, ki je v pristnih narodno-naprednih rokah. Nam zadostuje, da smo ožigosali stvarno zmedenost in podlo tendenco „Narodovega“ članka. S tem spolnili smo svojo dolžnost.

Saborske razprave.

Iz Zagreba, 29. januarja.

(Konec.)

Vse te krive nazore vzgojuje nesrečni šovinizem srbski, prenesen iz sosedne Srbije. V mojih dopisih sem že večkrat omenjal, da imajo pravoslavni na Hrvatskem vse svobode, ki so jim tudi po postavah zagotovljene. Ali s tem oni niso zadovoljni, nego oni hočejo, da bodo popolnoma drug narod, nego Hrvati. Oni hočejo, da ste dve narodnosti na Hrvatskem. A v tem jih podpira današnji sistem, kajti to gre v prilog našim sovražnikom, ki nas še niso zadosti oslabili, nego želé nas na tak način še bolj potlačiti. Kdor ni slep, to lahko vidi. Če se pri nas v saboru govori o hrvatskem pravu tako poniževalno, kakor smo te dni čuli, potem ni čudno, če se Hrvatom protivni življi tako oholo vzdigujejo. In če se radi narodnostnih in političnih simpatij in antipatij ne imenuje tako dolgo poglavar katoliškim Hrvatom, gotovo ni to na korist katoliški stvari na Hrvatskem. Skrajni čas je že tedaj, da se v tem pogledu nekaj stori, saj narod hrvatski vendar ni zaslužil, da bode razdeljen še bolj, nego je bil dozdaj. Pustite mu vsaj njegovo versko svobodo, za katero se je tako pogumno boril in za katero je prelil toliko krvi, kakor malokateri narod. To je vsaj zaslužil, da ima svojega višjega duhovnega poglavarja, ki ga ljubi in se zanj poteguje. Zatorej tisti, ki se protivijo imenovanju vrednega nadškofa, delajo veliko krivico hrvatskemu narodu. A tisti, ki je verni katoliški narod hrvatski vselej rešil iz največjih stisk, rešil ga bode gotovo tudi zdaj na slavo njegovo in na sramoto njegovih sovražnikov.

V treh sledečih sednicah se je razpravljalo o treh zakonskih osnovah, namreč: o spremembi statuta narodnega muzeja, ob osnovanju vinarske in sadjarske šole v Petrinju ter o nekih spremembah pri našem najvišjem sodu. O prvih dveh zakonskih osnovah sem že poročal v enem poprejšnjem dopisu, pa mi je tukaj le omeniti, da jih je sabor sprejel, kakor ste bili od vlade predloženi. Koristna bode ena in druga, prva za duševni napredek našega naroda, druga pa za gmotni. Vladni časopisi pričakujejo posebno od poslednje mnogo koristi, pa jo „Narodne Novine“ imenujejo celo dar visoke vlade za Banovino, to je predel med Kolpo in Uno. Nam se čudno zdi, če se osnivanje take šole smatra kot dar vladen, saj je vendar vlada poklicana, da skrbi za narod tudi v gmotnem pogledu. To je pač vsaka vlada dolžna storiti za svoj narod, in tako je to storila tudi hrvatska vlada. Le v absolutnih državah se more govoriti o daru, v ustavnih pa mislim da ne, ker je zbor to osnovo sprejel. Bode li pa ta šola za omenjeni predel zares od tolike koristi, kakor vladni listi pričakujejo, pokazala bode prihodnost. Narod v Banovini je jako indolent, a posebno pravoslavni prebivalci silno zanemarjeni po poprejšnjem vojaškem gospodarstvu, pa ga bode težko pridobiti za napredek. Le s složnim delovanjem vseh prosvetnih faktorjev bi se dalo v tem kraju kaj doseči, ena sama šola te vrste pa ni sposobna, preporučiti tako obširen predel. Vladni listi so kaj sangvinični v takih zgodah, pa prero-

kujejo narodu mnogo več od vladnih osnov, nego se da doseči, in tako je tudi v tem pogledu.

Tretja osnova, o kateri sem omenil, razpravljala se je 28. januarja. Ker so se namreč poslovi pri našem najvišjem sodišču pomnožili, treba je bilo nekoliko novih mest osnovati za prisednike in pa eno mesto za predsednika. Dozdaj se je to najvišje sodišče imenovalo stol sedmorice. Ker je pa več sodnikov pri njem nego 7, predložila je vlada v svoji osnovi drugi naslov, namreč: Najvišja in ovržna sodnja za Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo. S tem pa justični odbor ni bil zadovoljen, nego se je držal starega naslova in sabor ga je tudi odobril, ker tudi vlada ni imela nič proti temu. Vsi drugi paragrafi pa, ki dajejo vladi nekakšen vpliv pri imenovanju prisednikov na to najvišje sodnijo, so seveda ostali nespremenjeni, kajti to je vladi povoljno. Zatorej je zopet dr. Frank imel priložnost, napadati današnji sistem, po katerem cvetó rožice seveda le vladnim privržencem. Dobil je seveda od vseh protivnih govornikov stereotipni odgovor, da se tako ravna v vseh državah. Priznati moramo, da je res tako, a ravno v tem se vidi, kako malo vreden je sploh današnji ustavni sistem. Prihodnja saborska sednica bode 1. februarja.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. februarja.

Program nove večine se glasi: Najvišji prestolni govor z dné 11. aprila 1891. leta izraža upanje, da bode tekoče zasedanje državnega zbora doba vpešnega dela, in vabi vse tiste, ki so prepričani, da je nad posamičnimi strankami skupnost, država in narod, da strankarske težnje ne smejo ovirati skrbi za te najvišje koristi. Da se ustreže tem intencijam najvišjega prestolnega govora, je po storjenih skušnjah potrebno, da tiste stranke in poslanci, kateri hočejo s patriotično blagovoljnostjo slediti temu klicu, se kako približajo in si tako zagotové primerni in vspešni razvoj parlamentarnega delovanja. Vlada obrača se torej do do tistih parlamentarnih činiteljev, kateri pritrjujejo nazorom najvišjega prestolnega govora, da v interesu skupnosti popusté strankarske težnje, kakor so že to storili z jednoglasnim sklepom, kako naj se odgovori na prestolni govor. Da pa oni parlamentarni činitelji, kateri pridejo v poštev za tako približanje po svojih nazorih o državnih zadevah, dobro spoznajo namere vlade in se po tem odločijo za tako zblizanje, zmatra vlada za svojo dolžnost, da, ozirajoč se na izjavo dano v seji dné 8. aprila 1892, jasno izreče nazore, ki jo vodijo. Kakor je vlada pripravljena, v zmislu od delegacije povsem odobrene vnanje politike avstro-ogerskega cesarstva moč in veljavo države z vsemi sredstvi varovati in pospeševati, torej tudi vse storiti za razvoj brambene sile, ravno tako se brezpogojno drži sedanjih zakonito vravnanih razmer k ogerski državni polovici, s katerimi se je organizacija države trajno dovršila. Vlada stoji trdno na podlagi ustave z njenimi temeljnimi načeli in v spremembo teh temeljnih načel ne bode dovolila. Ustava je trdna podlaga za razvoj vsega političnega življenja. Na tej podlagi se bode politično življenje le tedaj v soglasju z avstrijsko temeljno mislijo razvilo, ako se bode varovala zakonito zjamčena avtonomija kraljestev in dežel in pa narodna posest posamičnih narodov in se preprečilo poseganje v posest drugih. Vlada priznava, da bi bila priprava za napravo narodnega miru zakonita vredba rabe jezika v šoli, uradu in javnem življenju, pri čemer se bo moralo v polni meri ozirati na pomen nemščine kot sredstva za mejsebojno razumljenje, in sicer tudi za upravne namene. Vlada si bode prizadevala doseči sporazumljenje med udeleženiimi strankami v tem vprašanju in podpirala postavodajno akcijo, opirajočo se na tako sporazumljenje. Dokler se pa tak zakon ne sklene, bode pa vlada — izrecno držeč se svoje kompetence — v svojem administrativnem delokrogu po moči ovirala spremembe narodne posesti. To bode veljalo ravno tako za odločbe svobodnega preudarka, kakor tudi za administrativno judikaturu. V poslednjem slučaju je vezana vlada na veljavne zakone in naredbe in se bode držala, kolikor mogoče, večletne navade. Naše državno življenje pa ne zahteva samo, da se po možnosti izogiblje narodnim prepriro, temveč treba je tudi mirnega razmerja med posamičnimi veroizpovedanji, družbenimi razredi in državljani. Vlada bode vedno spoštovala verska prepričanja in jih tudi varovala, z vso odločnostjo bode postopala proti

vsakim hujskanjem. Vladi se pa zdi potrebno za skupno delovanje udeleženi strank, da se popusté cerkveno-politična vprašanja in zlasti postavodajne obravnave in načelne premembe državnega ljudsko-šolskega zakona. Vlada se bode pri uporabi državnega šolskega zakona ozirala na verska čuvstva prebivalstva v mejah obstoječih zakonov. V prašanjih verskih čuvstev priznava pa vlada jedino mnenje dotičnih cerkvenih oblastev za merodajno in bode njih željam v tem oziru v mejah sedanjih zakonov po možnosti vstrezala. Najvišji prestolni govor je že opozoril na to, da so naloge gospodarsk. življenja, katere nam nakladajo ne interesi posamičnih strank, temveč skrb za vkupnost, vsled hitrega razvoja sedanjosti postale posebno mnogoštevilne in nujne, in je našel celo vrsto taciš stvari. Nekatere dotičnih zakonskih predlog so se že rešile, druge so že v parlamentarni obravnavi, ali se pa še le izdelujejo. S temi stvarmi pa potrebno delovanje na gospodarskem polju nikakor še ni končano. Pridružuje se temu ne le vedno nova in pri vedno rastočih zahtevah v vseh področjih državnega življenja vedno težja in odgovornosti polnejša skrb za ohranjenje in utrjenje ravnotežja v državnem gospodarstvu in pa za uspešno izvršitev vravnave našega denarstva ter pravično razdelitev denarnih bremen. Iz potrebnega in naravnemu razvoju primernega pospeševanja pridobivanja in prometa, potrebe ohranjenja in varstva srednjih stanov v gospodarskem oziru, pospeševanja poravnave socialnih nasprotstev in povzdige slabših družbinih razredov ter naposled potrebe, z vso resnostjo in ostroostjo upirati se izgreedom sebičnosti, ki so škodljivi zdravemu gospodarskemu napredku, izvirajo neprestano nove naloge, katerih vestnemu izpolnjevanju se ne more odtegniti postavodaja in uprava, ki hoče zadoščati zahtevam sedanjih težavnih časovnih razmer. Naposled je potrebno zboljšanje civilnega in kazenskega prava predmet velikim postavodajskim delom. Po tukaj razvitih načelih se bode ravnala vlada. Za to potrebuje trdne parlamentarne podpore. Ker nobena stranka sama ne more dati zadostne podpore, pričakuje vlada, da državoohranjujoče zmerne stranke in poslanci jednakega mišljenja stopijo v koalicio, odobrujočo vladne nazore. Da se pa s tem zblizanjem zares dobi trdna večina v zbornici poslancev, treba je organa iz njene srede, kateri bi vedno bil v zvezi z vlado in bi vreal skupno parlamentarne politične zadeve.

Sleparije pri italijanskih bankah. V petek je bila v zbornici obravnava o tem, da se dovoli sodnijska preiskava proti poslancu Zerbi-ju. Poslanec Colajanni je ponovil svoj predlog, da bi posebna parlamentarna komisija preiskavala razmere pri bankah. Navajal je, kaj se vse govori o raznih poslancih. To škoduje veljavi parlamenta, pa se drugače ne dá odvrniti, da parlament sam sklene preiskavati, če je res kateri njegovih članov tu zamotan. Colajanninjev predlog se je odklonil z veliko večino, ker se večina zbornice boji, da bi taka komisija utegnila spraviti stvari na dan, ki bi sedanjim vladnim stranki ne bile niti v korist, niti v čast. Jednoglasno se je pa vsprejel predlog, da se dovoli sodnje postopanje proti Zerbiju.

Panamska afera. Rochefort v „Intrasingentu“ piše, da je njemu pravil Herz, da je Clemenceau-u dal vkupe 4 milijone frankov, katere je dobil zanj od panamske družbe. Rochefort je pripravljen to celo s pričami dokazati, ako parlamentarna komisija pošlje kakega pooblaščenca v London. Ze dolgo se govori, da je Clemenceau tudi mej podkupljenimi, ali je menda manjkalo dokazov. Sedaj jih pa ponuja Rochefort. Pričakovati je torej, da ga sedaj zapro.

Slovstvo.

José Zorilla, najpopularnejši španski pesnik v 19. stoletju, umrl je 23. januarja t. l. v Madridu, star 76 let. Pokojnik je v svojem življenju mnogo potoval, posebno po Francoskem, nekaj časa je bival tudi v Ameriki, in sicer kot „dvorni pesnik“ pri nesrečnem Maksimilijanu v Meksiki. Po smrti svojega cesarskega prijatelja se je vrnil v domovino ter je vžival po sklepu kortesov častno plačo, 1885 je postal član kraljeve akademije v Madridu, 1889 je bil na staroslavni Alhambri v Granadi po kraljičinem zastopniku slovesno venčan v imenu vsega španskega naroda, kateri ga časti kot „pristnega zastopnika kristijanskih in viteških izročil svoje dežele“, kakor piše „El Movimiento católico“.

Zorilla je bil jako plodovit in nadarjen pesnik, odlikoval se je kot lirik, epik in dramatik. Opeval

je s čudovito spretnostjo v obliki slavnih preteklost svoje domovine, narodno in versko zavest svojih rojakov, velikost božjo in čast nebeške kraljice. Mimogredé uaj še opomnimo, da rajnega pesnika ne smemo zamenjati z mlajšim Ruizom Zorillo, španskim republikancem, o katerem se je večkrat pisalo po časnikih.

Cerkveni letopis.

Blagoslov križevega pota v Kranju.

V Kranju je dne 5. t. m. blagoslovil o. Jožef, gvardijan ljubljanski, novi sv. križevi pot. Slovesnost je trajala od 9. do 12. ure. Sv. križevi pot je v basreliefu, izdelan na Tirolskem. Ne pretiravam, ako rečem, da je najlepši sedaj v ljubljanski škofiji. — Stane 3000 gld. Preč. g. dekan Mežnarec je s tem končal olepšavo farne cerkve v Kranju. Vsestransko se prizna njegov trud, njegova požrtvovalnost, njegova vnema za olepšanje hiše božje. Dal Bog, da bi še prav mnogo let deloval v čast božjo in blagor svoje lepe dekanije kranjske.

Angleške novice.

Kardinal Manning je sveto živel in sveto umrl. Vse ga je ljubilo in spoštovalo živega, vse se ga še sedaj najprisrčnejše spominja. Mej katoličani angleškimi je živo prepričanje, da je njihov veliki kardinal goreč priprošnjik svojega naroda pri Bogu. Zato se mu priporočajo; v raznovrstnih stiskah in nadlogah prosijo njegove pomoči in ni tedna, da ne bi brali v angleških listih zahvale za dosego milosti in uslišano molitev na priprošnjo Josipa Manninga. Gotovo vsak katoličan, najbolje pa vsak krščanski socialist želi, da bi se temu nedosegljivemu prijatelju revnega in stiskanega ljudstva kedaj skazovala čast na altarjih. Krščanska socialna preosnova bo imela v njem svojega — patrona.

V Sturry-ju pri Kenterbri-ju je umrla 18. jan. č. mati prednica kongregacije Naše ljube Gospe misijonske. Blaga pokojnica je to družbo ustanovila sama in je dolgo let vodila. Angleška in nasebine njene poznajo mnogo požrtvovalnih del njene družbe in njenih. V Novi Zelandiji ni večjega kraja, koder bi ne imela pokojnica svojih hčerâ, ki darujejo celo svoje življenje blagru človeštva: skrbi bolnikov, vzgoji otrok in izveličanju duš.

Angleška kraljica v Rim. „Cath. Times“ pišejo, da je vkljub vsem nasprotnim govoricam sklenjeno, da obišče kraljica Viktorija v kratkem Italijo in Rim in da se ondi pokloni tudi sv. Očetu.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. februarija.

(O 50letnici škofovanja sv. očeta Leona XIII.) prosi nadbiskup sarajevski, naj bi vsi župniki njegove nadbiskupije poslali brzojavno čestitko na kardinala Rampolla za sv. očeta.

(Povedom 70letnice grof Hohenwartovega rojstva) izročil bode konservativni klub v državnem zboru svojemu načelniku pismene čestitke in njemu v proslavo priredil banket.

(Pravičnost Italijanov nasproti Slovincem.) V Gorici sprejela je 31. januarja mestna laška gosposka soglasno predlog: V Gorici ni potreba, ustanovljati novih slovenskih šol. Taka je laška pravičnost nasproti Slovincem, ki mesto redé. Govorila je Gorica, a govoril bo tudi deželni šolski svet, kojemu so sporočili soglasno sprejet predlog.

(Imenovanje.) Deželni predsednik imenoval je računskega oficijala pri deželni vladi, g. Fr. Breganta, računskim revidentom in davkarskega kontrolorja g. Jerneja Kilarja računskim oficijalom v računskem oddelku deželne vlade.

(Novo ozkotirno železnico od Radgone do štirskje meje) nameravajo graditi nekaterniki; v to svrhu je trgovinski minister radgonskemu županu, g. J. Reitterju in odvetniku g. dr. Mihaliču dovolil predbežna tehniška dela.

(Poročena) sta bila danes dopoldne ob 1/10. uri v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani g. Iv. Žagar, c. in kr. stotnik domačega pešpolka, in gđe. Klara Pesjakova.

(Vojaški nabor na Goriskem.) Meseca marca: Za mesto Gorica dne 8. in 9.; za okolico 10., 11., 13. in 14. V Gradišču 4. V Korminu 6. in 7. V Ajdovščini 16. in 17. V Kanalu 20. in 21. V Bovecu

24. V Tolminu 27., 28. in 29. V Cerknem 30. V Sežani 18. in 20. V Komnu 22. in 23. Meseca aprila: V Tržiču 24., 25., 27., 28. in 29.

(V Gradišču) bolehalo ljudje za hripo. Južni veter pospeševal je pretečeni teden bolezni.

(Trgovski konkurz) je proglašen na imenje trgovca g. Josipa Elsnerja v Litiji, konkurzni komisar je g. Ivan Nabernik, c. kr. okr. sodnik v Litiji, in upravnik imovine g. dr. Jul. Wurzbach.

(Šolske knjige za uboge šolarje iz dunajske zaloge za izdavanje šolskih knjig) ali količina, za koju dunajsko c. kr. založništvo šolskih knjig za šolsko leto 1893/94 podeljuje ljudskim šolam ubožnih knjig, znaša letos 1900 gld. 63 kr. za Kranjsko. Od tega zneska pripada po razmerju vsolanih otrok za okraje: Postojina 153 gld. 91 kr., Kočevje 179 gld. 11 kr., Krško 218 gld. 98 kr., Kranj 189 gld. 11 kr., ljubljansko mesto 84 gld. 41 kr., ljubljanska okolica 202 gld. 7 kr., Litija 152 gld., 49 kr., Logatec 162 gld. 56 kr., Radovljica 95 gld. 49 kr., Novo Mesto 194 gld. 47 kr., Kamnik 145 gld. 62 kr. in Crnomelj 122 gld. 41 kr.

(Kapucin o. Marko Christofoletti) znani sloveči spovednik v Gorici, boleha za tifusom. Dal mu Bog že kmalu ljubega zdravja!

(Iz Ločnika) se nam piše: Poročali smo že, da bodo pri nas občinske volitve; da je liberalna laška stranka dva meseca poprej pričela svoje delovanje, kakor katoliška. Obvestiti moramo tužno novico, da je zmagala liberalna stranka s 13 proti 11 glasom, dasi ni držala katoliška stranka križem rok. Poslednja bo vložila ugovor proti nepostavnostim pri volitvi.

(Samomor.) V soboto zjutraj našli so obešenega vojaka na drevesu v Gorici blizu starega pokopališča. Vzrok zločina je neznan.

Društva.

(Družba sv. Cirila in Metoda) beleži pričujočim naslednje domoljubne darove zadnjih dni: Gospa Helena Bevkova je poslala dva letnika „Danice“; gosp. notar Luka Svetec, družbin podpredsednik, več časopisov: g. Drag. Hribarjeva tiskarna v Celju „II. Letopis slovenskih posojilnic“; gosp. Karol Bleiweis, notarski kandidat, več knjižic; in „Nepoznanec iz Istre“ veliko del družbe sv. Mohorja. — Po gospej Matildi Sebenikarjevi, prvomestnici cirkuško-planinske podružnice, smo prejeli 100 gld., nabranih kot vstopnino pri šaljivi loteriji ob podružnični veselici. Blagajničarica novoustanovljene ženske podružnice v Ajdovščini, gospa Kersnik-Rottova, nam je poslala 88 gld. 40 kr. in jeden tolar, večinoma darovi vesele družbe v Ajdovščini v znesku 16 gld. in 1 tolarja in pa preplačila pri prodaji družbenih knjig. Kot prvo nabirko kroninih darov je nabral gosp. Vekoslav Legat na Koroškem 140 kron v zlatu, in sicer so darovali po 20 kron gosp. pošiljalec; čč. gg. Franc Levc, provizor v Kazazah; Stefan Lassnik, župnik v Sentvidu v Podjurski dolini; Jožef Škerbine, župnik v Vogerčah; Anton Žak, stolni vikar v Celovcu; in dva neimenovana posvetna celovška rodoljuba. Po g. farmaceutu Radoslavu Hočevanju smo prejeli 60 gld. kroninega daru naše vrle cerkijanske podružnice na Gorenjskem. „Rodoljub na Vrhniki“ nam je naklonil 50 gld., plačanih mu vsled poravnave od nasprotnika; istotako gosp. Ivan Zupan, posestnik in lesotržec v Gojzdu pri Kranjski gori, 30 gld., pridobljenih v kazenski zadevi. Blagajnik kameniške moške podružnice, gosp. dr. Josip Barle, nam je poslal 19 gld. 27 kr.; 4 gld. 40 kr. je daroval g. dr. Jul. Dereani, drugo je pa bilo zloženo v veselih družbah pri „Kendi“, in sicer je bilo nekaj nabranega na predlog gosp. sodnika Polca, drugo je pa blagajniku izročil gosp. Grašek ml. Po čast. g. vikariju Fr. Grozniku smo prejeli iz Zagorja 16 gld. 50 kr., nabranih ob 25letnici župana Matije Faturja. Čast. g. Josip Svatoč, kapelan v St. Lenartu pri Sedmih studencih, je poslal 11 gld. 68 kr. kroninega daru; darovali so pa kot prve krone gg. Wucherer in pošiljavec po 4 krone, gg. Einspieler, Fojehter, Labuš, Treiber, Wutti in župljani „pod Turjo“ po 2 kroni, gosp. Trupe 1 krono 36 bel., in gg. Arch in Pergrin po 1 krono. — Prvo XX-krono sta doposlala telovadno in gasilno društvo „Savinjski Sokol“ v Mozirju in g. Jakob Mankoč v Trstu namesto vena umrlemu g. Ivanu Šegi v Sodražici. Jedno XX-krono smo prejeli kot „časnikarski narodni davek“. Posojilnica v Sinči vesi je darovala 10 gld., posojilnica v Zužemberku 10 gld., in „sedmorica pri Tuški“ v Novem Mestu tudi 10 gld. Gosp. Anton Virant, podstarosta „Dolenjskega Sokola“, je nabral med Sokoli 7 gld., ter nam jih poslal s srčno željo, da se Slovenci združimo in končamo boj. Po gosp. Ivanu Aleševcu, soumem slikarju, smo prejeli iz Opatije

6 gld. 80 kr. novoletnega daru; darovali so pa: gospa Ana Kernova, gospa Zofija Sabec, poštar g. Gaspari in pošiljavec po 1 gld.; gospa Terezija Aleševa, gg. Matija Žust in Zore po 50 kr.; g. Fr. Alešovec 40 kr., in gg. Frau in Anton Jamar po 20 kr. Gosp. Fr. Galč, učitelj v Šiški, je poslal 6 gld. 20 kr., ki jih je nabrala na Silvestrov večer gospd. Nežika Udovičeva; gosp. pravnik Fr. Regally pa 6 gld., zloženih v veseli družbi na Dunaju. Blagajničarica ženske podružnice na Vrhniki, gospd. Mici Petričeva, nam je poslala 5 gld.; 4 gld. iz naša novoletna gg. Marje Grudnove, Ane Lenarčičeve, Anči Petričeve, Mici Petričeve, Anete Pourrove, Mici Tršarjeve, Anči Tomšičeve in Žanete Vidičeve, 1 gld. je pa daroval „Neimenovanec“. Telovadei „Ljubljanskega Sokola“ so nam naklonili 5 gld., in istotako 5 gld. gosp. Vojteh Candolini iz Kostanjevice. Iz Ilirske Bistrice smo prejeli 4 gld., nabranih na Silvestrov večer po g. And. Uršiču. Cast. gosp. Matija Nesler, župnik v Galiciji na Koroškem, je poslal za novo leto 3 gld.; g. Jernej Bahovec, knjigotiski komptorist, 2 gld. kot zbirko trgovskih pomočnikov pri „Kolovratu“; neimenovan rodoljub iz Zagreba 1 gld., in župnik z nemške meje za „Vestnik“ 1 gld. — Z iskreno zahvalo se priporočamo slovenskim dobrotnikom tudi v prihodnje.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Kat. pol. in gosp. društvo za Slovence na Koroškem) je imelo na Svečnico dne 2. t. m. „pri Krajcarju“ blizu Tinj javen shod, ki se je vršil prav sijajno. Dasi je kraj zborovanja blizu slovensko-nemške meje, prišlo je k zborovanju lepo število slovenskih kmetov, ki so pazljivo poslušali zanimive podučne govore. Zborovanje je, kakor vselej, spretno vodil vrli društveni podpredsednik blag. g. Vek. Legat. O društvenem namenu govoril je lepo in navdušeno č. g. mestni kapelan Fr. Treiber, ki je obširneje pojasnil zlasti zadevo gledé slovenskega popotovalnega učitelja c. kr. koroške kmetijske družbe. O prečem našem šolskem vprašanju je tako poljudno in izvrstno govoril g. urednik F. Haderlap. Temeljiti govori so na navzoče mnoge kmete napravili globok utis. Ta utis je še pomnožil — sev zoper svojo voljo „bauernbunder“ F. Kuhar p. d. Lavre iz Tinj, ki je prišel k zborovanju, da tam moti mir in draži zborovalce. A pošteno se je zmotil! S surovim svojim obnašanjem in drznim ugovarjanjem pokazal je, kdo na Koroškem kali mir. Pokazalo se je ob tej priliki zopet da le „bauernbunderji“ delajo s svojo nestrpnostjo združbo med ljudmi. V ostalem pa o surovem obnašanju F. K. — a še nikakor ni spregovorjena zadnja beseda in zná se g. K. še močno kesati, da je hodil motiti mirne Slovence. — Poleg gori imenovanih je nastopilo še več drugih govornikov, ki so z živo besedo podučevali navzoče kmete. — Marljivo vodstvo kat. pol. društva je lahko ponosno na uspeh zadnjega svojega shoda. Pokazalo se je zopet koliko važni so taki shodi za probujo narodne zavesti! Naj bi se zatorej pogostoma napravljali; dobri uspehi ne bodo izostali!

(Zahvala.) Velečastitemu gospodu Jan-žu Ažmanu, tukajšnjemu župniku, kateri nam je podaril nov na platno napet Baurov zemljevid „vojvodstvo Kranjsko“, izrekata podpisa v imenu „Bralnega društva“ najtoplejšo zahvalo. — V Gorjah pri Bledu, 5. februarja 1893.

— Jakob Žumer, predsednik. — Josip Zirovnik, tajnik.

(V kranjsko hranilnico) vložilo je januarja meseca 2922 strank 655.427 gld. in izplačalo 2796 strankam 514.729 gld. 23 kr.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Tolsti Vrh in okolico) bude imela v ponedeljek, dne 13. februarja t. l., ob 3. uri popoldne v gostilni gospe Marije Ehleitner pri Fari svoj letni občni zbor po temle vsporodu: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Slavnostni govor. 3. Petje. 4. Vpisovanje novih udov in vplačevanje starih udov. 5. Razni govori in nasveti. — Po zborovanju petje in prosta zabava. — Častiti govorniki, udje te podružnice in vsi rodoljubi so k temu zboru prav prijazno vabljeni, da bi ga v obilnem številu počastili.

ODBOR.

Telegrami.

Dunaj, 5. februarja. Poljski klub vzel je danes vladni program na znanje in je izjavil, da je pripravljen, podpirati vladno v smislu tega programa, pridržujoč si stvarno pretresovanje in odločitev o predlogah. Klub konservativcev je tudi vzel vladni program na znanje, obžaluje pa, da mora izreči razne pomislke proti raznim točkam programa in si tudi pridržuje stvarno pretresovanje vladnih predlog. Klub nema nobenega povoda, spremeniti svojega stališča proti vladi. Klub zjedinjene leve je pa vsprejel resolucijo, ki pravi, da smatra stranka približanje državo obranjujočih, načelno ne različnih strank za mogoče, odklanja pa sodelovanje z načelno različnimi strankami. V glavnih točkah odobrava vladni program, ne odobrava pa točk gledé eksekutivne prakse v jezikovnem in šolskem vprašanju. Trdno se drži češkonemške sprave in je pripravljena, vladno, pridržujoč si svobodno roko, podpirati s pospeševanjem gospodarskih, socialnopolitičnih, pravosodnih in davčnih predlog.

Ausee, 5. februarja. Vsled zametov in plazov se je moral promet ustaviti na železnici Ausee-Obertraun.

Pariz, 4. februarja. Ministerski svet je sklenil, zbornici predlagati, da se Renanovi vdovi dovoli dosmrtna pokojnina letnih 6000 frankov.

Atene, 5. februarja. Jedna angleška in tri grške vojne ladije priplule so v Zante, da prinesó prebivalstvu pomoči. Kralj je tudi odpotoval na Zante.

Umrli so:

3. februarja. Janez Kame, kramar, 76 let, Kravja dolina 11, carcinoma hepatis.

4. februarja. Ana Harrieh, krojačeva žena, 74 let, Hrenove ulice 5, emphys. pulm. — Ursula Erbežnik, zasebnica, 82 let, Poljanska cesta 63, marasmus senilis.

5. februarja. Frane Potokar, delavčev sin, 5 mesecev, Zvonarske ulice 3, božjast.

V bolnišnici:

2. februarja. Marija Terbove, gostija, 33 let, jetika.
3. februarja. Anton Učak, delavec, 18 let, jetika — Loreno Lillje, gostič, 74 let, marasmus senilis — Ursula Dolenc, gostija, 79 let, srčna hiba.

Tuji.

3. februarja.

Pri **Maliču**: Weiss, Winterhalter, trgovec, in Frank, potovalec, z Dunaja. — Fischer, trgovec, iz Prage. — Richtman, potovalec, iz Zagreba. — Assman iz Lipnice. — Orlov, Glaser in Egon Timofeen z otroci iz Moskve. — Vensko iz Vilne.

Pri **Stonu**: Mosettig, železniški urednik; Neher, potovalec; Anton grof Pace; Aichholzer; Wüster, trgovec; Klutz, z Dunaja. — Giral di, trgovec, iz Trsta. — pl. Motony iz Bistrice. — Wallonitz, tajnik, iz Gradea. — Guzelj, logarski asistent, iz Podgrada. — Brenner, učitelj, iz Loke.

Pri **avstrijskem caru**: Mesesnel in Birtli, železniška strojevodji, iz Trsta. — Premrov, posestnik, iz Ubelskega. — Thaler, posestnik, iz Železnikov.

Pri **bavarskem dvoru**: Satoni s hčerjo iz Linca. — Meschko iz Maribora. — Poje iz Kočevja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		barometra v mm	toplomera po Celziju		
7. u. zjut.	740.2	-2.6	zm. jvzh.	jasno	
8. u. pop.	742.7	-2.8	m. vzh.	"	0.00
9. u. zveč.	736.5	-8.6	"	"	
7. u. zjut.	748.3	-15.6	sl. vzh.	jasno	
2. u. pop.	749.0	-6.6	"	"	0.00
9. u. zveč.	749.4	-12.4	"	"	

Srednja temperatura obeh dni -4.7° in 11.5°, oziroma za 4.1 in za 10.9° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 4. februarja.

	zl.	kr.		zl.	kr.
Pšenica m. st.	7	75	Špeh povejen. kgr.	—	64
Rež.	6	25	Surovo maslo.	—	82
Ječmen.	6	—	Jajce, jedno.	—	4
Oves.	6	25	Mleko, liter.	—	10
Ajda.	8	—	Goveje meso. kgr.	—	64
Proso.	5	75	Telečje	—	56
Koruza.	5	—	Svinjsko	—	58
Krompir.	3	20	Kostrunovo	—	40
Leča. hkti.	14	—	Pišanec	—	50
Grab.	12	—	Golob	—	22
Fizol.	10	—	Seno. 100 kgr.	2	67
Maslo.	—	96	Slama.	—	23
Mast.	—	66	Drva trda. 4 kub. mtr.	7	50
Špeh svež.	—	56	„ mehka.	—	5

Na Starem trgu št. 4 odda se

prodajalnica

za mesec maj.

Natančneje se izve nasproti št. 5, II. nadstropje.

91 3—2

Št. 2439.

Razglas.

98 1

Podpisani mestni magistrat javno naznanja, da se zaradi **kužne bolezni na gobcu in parkljih**, katera se je vnela v ljubljanskem mestu in okolici, smejo na mesečni živinski semenj v sredo dne 8. februarja letos prignati samo konji, prepovedano pa je, da ta semenj prignati govejo živino, drobnico in prašiče.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 4. februarja 1893

Cerkvena oprava.

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana

1873, 1881.

Jožef Deiller,

tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,

Dunaj, VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik: **Franz Brückner.**

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:

pluviali, dalmatie, velumi, štole, baldahini, bandera itd. itd.

pa tudi 167 26—23

cela mašna obleka v najprilnejši obliki.

Cerkveni paramenti.

Umetoljno vezenje.

Dunajska borza.

Dne 6. februarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 70 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 35
Zlata renta 4%, davka prosta	117 10
Papirna renta 5%, davka prosta	101 80
Akoje avstro-ogerske banke, 600 gld.	1000 —
Kreditne akoje, 160 gld.	823 30
London, 10 funtov stl.	120 90
Napoleonor (20 fr.)	9 61
Cesarski cekini	5 68
Nemških mark 100	59 22

Dne 4. februarja.

Ogerska zlata renta 4%	114 gld. 65 kr.
Ogerska papirna renta 5%	102 —
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 —
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	147 75
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	194 —
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 80
Zastavna pisma	101 50
Kreditne srečke, 100 gld.	193 25
St. Genois srečke, 40 gld.	— —

Ljubljanske srečke, 20 gld.	23 gld. —
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 75
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 —
Salmove srečke, 40 gld.	68 —
Windischgrazove srečke, 20 gld.	74 —
Akoje anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 10
Akoje Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2882	50 —
Akoje južne železnice, 200 gld. sr.	92 50
Papirni rubelj	1 24
Laških lir 100	— —

List „Mercur“

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, edločilih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljatelj vred gld. 2-60.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti

kolikor mož visokega obrestovanja

pri najpopolnejši varnosti

naloženih glavnice.